

3. SANAYİ ŞURASI

“Sanayide Sürdürülebilir Üretim”

A. ENERJİ VE DOĞAL KAYNAKLARIN VERİMLİLİĞİ

1. Enerji üretim ve satış fiyat politikalarının tekrar gözden geçirilmesi,
2. Enerjinin verimli kullanılması konusunda toplumun bilinçlendirilmesi,
3. Kaçak elektrik kullanımının engellenmesine yönelik tedbirler alınması,
4. Doğal kaynakların ve özellikle suyun enerjiye dönüşümüne ilişkin olarak çevresel hassasiyetler de dikkate alınarak mevzuatın gözden geçirilmesi,
5. Üretim atıkları ve evsel atıkların geri kazanılmasına yönelik tedbirler alınması,
6. Enerji temininde nükleer enerji teknolojisinin kazanılması ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi,
7. Sanayide enerji tüketen ekipmanların envanterinin çıkarılması,
8. Uygun maliyetlerle, demiryolu ve denizyolu taşımacılığının hem mal hem de insan taşımacılığındaki payının artırılması,
9. Sanayide enerji verimliliğinin artırılması, enerjinin geri kazanımı, atıkların işlenmesi ve kontrolüne yönelik teknolojilerin geliştirilmesinin desteklenmesi,
10. Bitkisel atık yağların biyoyakıt dönüşürülmesinin teşvik edilmesi; buna yönelik tarım politikasının geliştirilmesi,
11. Rüzgâr ve güneş enerjisi başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklardan enerji üretiminin yaygınlaştırılması; uzun vadeli perspektifle desteklenmesi,
12. Enerji üzerindeki enerjiyle doğrudan bağlantılı olmayan maliyet yüklerinin kaldırılması,
13. Stratejik nitelikteki enerji ve doğal kaynak yatırımlarında devletin öncü rol oynaması,
14. 2023 üretim hedefleriyle enerji plan ve stratejilerinin uyumlaştırılması,
15. Enerji politikalarındaki planlamanın uzun vadeli politikalara dayandırılması; arz güvenliği ile cari açık arasında tercih yapılırken enerjinin sürdürülebilirliğinin üretim üzerindeki etkisinin göz önüne alınması,
16. Ulusal doğal kaynak ve hammadde veri tabanının oluşturulması,
17. Hammadde ve doğal kaynakların üretim planlamalarında, meslek odaları ve Ar-Ge kuruluşları başta olmak üzere, yerel paydaşların katılımının yaygınlaştırılması,
18. Bölgeler bazında ekolojik koşullar değerlendirilerek ekolojik uygunluk master planı hazırlanması,
19. Belirlenmiş stratejik doğal kaynak ve hammaddelerin (nadir bulunan elementler de dâhil olmak üzere) işlenmiş ürün olarak ihracatının desteklenmesi,
20. Suyun tasarrufu, atık suyun geri kazanımı gibi tedbirlerle su kaynağından daha etkin bir biçimde yararlanılması,
21. Sürdürülebilir üretim konusunda toplumsal bilinç ve etkileşimin güçlendirilmesi,

22. Üretim süreçlerinde yaşam döngüsü analizi yönünde uygulamaların yaygınlaştırılması; bu yönde tedbirlerin Ulusal Geri Dönüşüm Stratejisi vb. belgelere aktarılması,
23. Yatırım alanları belirlenirken ekolojinin göz önünde bulundurulması,
24. Küçük akarsu kaynaklarında enerji elde edilmesinin teşvik edilmesi

B. BEŞERİ SERMAYE VE İSTİHDAM

25. Üniversite ve EML müfredatının sanayinin ihtiyaçları ve gelişmeler doğrultusunda yıllık periyotlarla güncellenmesi,
26. Meslek Yüksek Okulları yapılanmasının gözden geçirilmesi; teorik ders ağırlığının azaltılması,
27. Meslek okullarının istihdam ihtiyaçları doğrultusunda, paydaşların katılımı ve koordinasyonu sağlanarak (YÖK, MEB, Meslek Odaları vb.) planlanması,
28. Nitelikli eleman yetiştirilmesine yönelik olarak eğitim alanında özel sektörün yatırımlar yapmasının teşvik edilmesi,
29. Mühendislik fakültelerinin ve diğer teknik bölüm öğrencilerinin, sanayi odaklı proje üretmelerinin teşvik edilmesi,
30. Üniversite öğrencilerine, eğitimlerine paralel olarak sanayide pratik yapma olanakları sağlanması,
31. Türkiye'ye beyin göçünü sağlamaya yönelik uygulamalar geliştirilmesi,
32. Ar-Ge yapma potansiyeline sahip kişilerin Türkiye'de kalmasına yönelik ekonomik ve akademik bağımsızlık sağlanması,
33. Akademisyenlerin sanayiye ilişkin deneyim kazanmalarının desteklenmesi,
34. Mühendislik fakülteleri müfredatının içerisinde iyi uygulama örneklerinin ve yeniliklerin öğrencilere sürekli yansıtılması,
35. Üniversitelerde girişimcilik ve inovasyon derslerinin yaygınlaştırılması,
36. Çalışanların kendi alanlarında uzmanlaşmalarına yönelik lisansüstü programlara katılmalarının kamu ve özel sektör işbirliğinde teşvik edilmesi,
37. Beşeri sermayenin nitelik düzeyinin artırılması; yeni baştan yapılandırılması,
38. Mevcut durumda yalnızca öğretim üyelerinin kullanabildiği üniversite laboratuvarlarında teknisyen istihdamının sağlanması,
39. Temel bilimler alanının talep edilebilirliğinin artırılmasına ve bu yöndeki araştırma kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik bölgesel temel araştırma laboratuvarları kurulması,
40. Meslek liselerinin serbest bölgelerde de kurulmasının sağlanması; bu yöndeki öğretmen donanımının artırılması,

C. AR-GE, İNOVASYON VE TEKNOLOJİ

41. Stratejik ileri teknoloji alanlarının ölçüm yöntemleri aracılığıyla belirlenerek üretim ve Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi,
42. Yüksek teknolojili alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesinin desteklenmesi,

43. Türkiye ölçeğinde Teknoloji Değerleme Ofisi (Technology Assessment Office) benzeri yapılar oluşturulması; teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve karar alıcılara raporlar hâlinde aktarılması,
44. Tematik TGB'lerin oluşturulması,
45. Bir başlangıç noktası olarak tersine mühendislik ve rekabet analizi gibi çalışmaların yaygınlaştırılması,
46. Yükseköğretim kurumlarında bitirme projeleri ile lisansüstü araştırmaların sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmesi (teşvikler, yarışmalar vb. araçlarla),
47. Bilişim, biyoteknoloji ve nanoteknoloji sektörlerinin yarattığı fırsatlara odaklanılması,
48. Sektörler bazındaki Ar-Ge hedeflerinin, söz konusu sektörlerin GSMH içindeki payları esas alınarak belirlenmesi,
49. Dördüncü nesil otomasyona geçişe yönelik sistemlere ülke ölçeğinde entegrasyonun sağlanması,
50. Hidrojenin ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin kamu otoritesi tarafından uzun vadeli stratejiler geliştirilmesi; bu alandaki toplantı ve araştırmalara süreklilik kazandırılması,
51. Savunma ve havacılık sanayinde lisansüstü çalışmaların sayılarının artırılması; sanayici için araştırmacı yetiştirilmesine yönelik uygulamaların üniversiteler kapsamındaki yaygınlığının artırılması,
52. Türkiye'de Teknokent'lerde küçükken başarılı olan şirketlerin büyümesine engel olan nedenlerin araştırılması,

D. YÖNETİM SİSTEMLERİ VE POLİTİKALAR

53. KOBİ'lerin kurumsallaşmalarına yönelik olarak Yönetim Sistemlerinin kurulması, uygulanması ve faydaları konusunda bilinçlendirme çalışmalarının desteklenmesi,
54. Kamu otoritesi tarafından oluşturulan plan, program, strateji vb. belgeler konusunda kamuoyu ve paydaşların etkin bir biçimde bilgilendirilmesi,
55. Kooperatifleşmenin teşvik edilmesi,
56. Sürdürülebilirliğe yönelik göstergelerin daha şeffaf bir biçimde tüketicilere sunulması; bunun bir pazarlama aracına dönüşmesi konusuna ilişkin özel sektörün bilinçlendirilmesi,
57. OSB kümelerinde, sanal fabrika gibi işbirliğini güçlendirici sistemlerin yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi,
58. Test, standardizasyon ve akreditasyon mekanizmalarının güçlendirilmesi,
59. Kayıt dışı üretimi ve istihdamı engellemeye yönelik çalışmalar yapılması,
60. İşletme bazında risk yönetimi eylem planları oluşturulması; bu yönde simülasyon vb. altyapı çalışmalarının yapılması,
61. Endüstri İhtisas Bölgelerinin kurulması yoluyla branşlaşmaya gidilmesi,
62. Strateji belgesi ve eylem planlarının izleme ve değerlendirme mekanizmalarının güçlendirilmesi; bu doğrultuda kamu kurum ve kuruluşlarının geri dönüş olanaklarının artırılması,
63. Kamu alımları yoluyla ulaştırma, enerji ve medikal sektörlerinde off-set uygulamalarının geliştirilmesi; ayrı ve ayrıntılı bir mevzuat ile ele alınması (EK: Bu konuda üreticilerin eğitiminin sağlanması),

64. Mevcut durumda yalnızca belediyelerin yararlandığı çevre operasyonel programlarından OSB'lerin de yararlanabilmesinin sağlanması,
65. Gelir dağılımının daha dengeli gerçekleşmesi için "üretim" odaklı bir yaklaşım benimsenmesi,
66. Temiz sanayinin yerinde kalmasının desteklenmesi; İstanbul'daki sanayiciyi uzaklaştırmaya yönelik uygulamalardan vazgeçilmesi,
67. Kümelenme uygulamalarının iyi koordine edilmesi, planlanması ve uygulanması,
68. Girişimciliğin nicel ve nitel bir biçimde artırılması ve sistematik hâle getirilmesi; bu yönde umulan gelişimin sağlanmasına yönelik yeni tedbirlere başvurulması,
69. İş Geliştirme Merkezi gibi uygulamalar ve ek desteklerle kaynak kullanımında yönlendiricilik ve öncülük yapılması; KOSGEB'in bu alandaki rolünün daha etkin bir hâle getirilmesi,
70. Havacılık sektörü gibi sektörlerde, kamu yatırımlarında off-set konusuna önem verilmesi,
71. Kamu alımlarında yeşil satın alma yönünde uygulamaların artırılması; bu yönde mevzuat düzenlemeleriyle asgari standartlar tespit edilmesi,
72. Sanayicilerin, sanayi sektöründe kalmalarının sağlanmasına ve sanayinin ekonomi içindeki payının artırılmasına yönelik tedbirler (Ar-Ge destekleri, bilinçlendirme, teşvikler, off-set desteği, pazar olanaklarının iyileştirilmesi) alınması; yeni nesil sanayicilerin oluşmasının sağlanması,

E. MALİ KAYNAKLAR VE FİNANSMANA ERİŞİM

73. Girişim sermayesi ve benzeri uygulamaların yaygınlaştırılması,
74. Finansmana erişimde üretim makine ve ekipmanlarının teminat olarak gösterilebilmesine yönelik yurtdışı uygulamaların incelenmesi ve uygun olanların Türkiye'ye aktarılması,
75. Teknolojik şirketlerin işlem gördüğü bir teknoloji borsası (NASDAQ benzeri) oluşturulması
76. Teknolojik ve stratejik yatırım teşviklerinin artırılması,
77. Teşvik ve destek mevzuatının özellikle kimya sektörü için yeniden gözden geçirilmesi
78. Finansmana erişim olanaklarının ve yatırım ortamının iyileştirilmesi,
79. Dördüncü nesil otomasyona, hassas makine imalatına, endüstriyel yazılım teknolojilerine vb. alanlara yönelik yeni teşvik sistemlerinin oluşturulması,
80. Büyük oranda KOBİ'lerden oluşan Türkiye sanayiine yönelik bir Ar-Ge standardının belirlenmesi; teşvik – destek mekanizmalarının da bu standarda dayandırılmasının sağlanması,
81. Yatırım Ortamı İyileştirme ve Koordinasyon Kurulunun daha etkin bir biçimde çalışmasının sağlanması,
82. Stabil ve gerçekçi kur politikalarının sağlanması,
83. Özellikle küçük işletmelerin finansmana erişim olanaklarını artırmak için bankaların "doğacak ya da doğmuş alacakların temliki yoluyla" kredi sağlama olanaklarının yaygınlaştırılması,
84. TÜBİTAK 1007 Programından sağlanan teşviklerin karşılığında faturalandırılma sırasında yaşanan problemlerin giderilmesi,
85. Temiz üretim uygulama ve teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik finansal mekanizmalar oluşturulması,
86. Eko-endüstriyel park, endüstriyel simbiyoz gibi uygulamaların yaygınlaşmasına ve mevcut OSB'lerin yeşil OSB'ye dönüştürülmesine yönelik yeni teşvikler sağlanması,

Orta ve Yüksek
Teknolojili Ürünlerde
Avrasya'nın
Üretim Üssü
TÜRKİYE

Türkiye Cumhuriyeti
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3. SANAYİ ŞURASI

20-21-22 KASIM CONGRESIUM ANKARA

www.sanayisurasi.gov.tr

Orta ve Yüksek
Teknolojili Ürünlerde
Avrasya'nın
Üretim Üssü
TÜRKİYE

Türkiye Cumhuriyeti
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3. SANAYİ ŞURASI

20-21-22 KASIM CONGRESIUM ANKARA

www.sanayisurasi.gov.tr

F. GİRDİ TEDARİKİ VE GÜVENLİĞİ

87. Ülke ölçeğindeki hammadde kaynaklarının tespit edilmesi; bu yönde haritalar oluşturulması; bu yöndeki çalışmaların tanıtımlarının etkin bir biçimde yapılması,
88. Hammadde kaynaklarının optimum kullanımını sağlayacak tedbirler alınması; bu yöndeki denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve merkezî olarak bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlarla izlenmesi,
89. Girdilere makul ve uygun fiyatla erişimin sağlanması; bu yönde altyapı tesislerinin (fiyat kontrolü sağlayacak depolama tesisleri, borsalar vb.) kurulması,
90. Yurtdışından temin edilen girdilerin Türkiye'de elde edilmesine yönelik çalışmalar (maliyet düşürme ya da Ar-Ge) yapılması; alternatif girdilerin tespit edilmesi; kritik girdi ve ürünlerin sağlanmasına yönelik Ar-Ge teşvikleri sağlanması,
91. Küresel iklim değişikliğinin etkileri göz önünde bulundurularak hammadde tedarik planlarının yapılması,
92. Stratejik öneme sahip girdi ve ürünlerin belirlenmesi,
93. GİTES (Girdi Tedarik Stratejisi) kapsamındaki eylemlerin ilgili ve sorumlu kuruluşların koordinasyonunda uygulanması
94. Hammadde olanaklarının geri dönüşüm sistemleriyle iyileştirilmesi,
95. Selüloz üretiminin ülkemizde sağlanmasına yönelik olarak plantasyon ormanları oluşturulması; bu doğrultuda mevzuat düzenlemelerinin yapılması,
96. Savunma ve havacılık sektörlerinde alt sistem ve bileşen üretimlerinin yerli olarak sağlanması yönünde tedbirlerin artırılması, yaygınlaştırılması.